

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van deze RI&E-module:

- De module is de vertaling van protocol Samen Veilig Doorwerken¹ naar een vragenset voor het RI&E-instrument voor de sectoren Bouw en Techniek.
- De vragenset hanteert informatie van het RIVM als het referentiepunt² voor de risicobeoordeling en de te nemen maatregelen vanuit het oogpunt van infectiepreventie.
- De informatie van de Rijksoverheid³ is het referentiepunt als het gaat om handhavingbeleid.
- De stellingen zijn enigszins generiek. Dit voorkomt dat de vragenlijst frequent bijgewerkt moet worden bij veranderend overheidsbeleid ten aanzien van COVID-19.

Randvoorwaarden voor gebruik Corona-module RI&E.

Deze Corona-RI&E-module is een *aanvulling* op de reguliere RI&E-instrumenten in de sectoren Bouw en Techniek. Dit betekent dat de aspecten uit het reguliere arbobeleid die raakvlakken hebben met de infectiepreventie van het coronavirus in deze module *niet* aan bod komen. De vooronderstelling in deze module is dat de basis arbozorg aanwezig is of dat men zicht heeft op de verbeterpunten. Denk (zonder volledig te zijn) hierbij aan:

- Aanwezigheid preventiemedewerker;
- Overleg en afstemming tussen management en medezeggenschapsorgaan over arbobeleid;
- Contract met een arbodienst of een maatwerkregeling waarbij een bedrijfsarts en andere kerndeskundigen beschikbaar zijn. Met name ten aanzien van advies over de inzetbaarheid van medewerkers die behoren tot de risicogroep is inzet van de bedrijfsarts belangrijk;
- De aanwezigheid van een opgeleide, getrainde en geoefende BHV-organisatie;
- Een beleid op het gebied van psychosociale arbeidsbelasting;
- Gebouwbeheer op orde (klimaatbeheersing, legionellabeheersing, schoonmaak).

¹ <https://www.helpdeskcorona-bt.nl/downloads/protocol/>

² <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/vragen-antwoorden>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>

#	Vraag	Toelichting
1	Er is een coronaverantwoordelijke aangesteld voor de organisatie.	In de eerste plaats is de werkgever verantwoordelijk voor een veilige en gezonde werkplek. Per werklocatie is een coronaverantwoordelijke aangesteld. De taak van de coronaverantwoordelijke is adviseren over en toezien op de preventie van besmetting door het coronavirus. De coronaverantwoordelijke kan terugvallen op de preventiemedewerker als het gaat over zaken die betrekking hebben op het algemene arbobeleid.
2	De basisregels over gezondheidsklachten die bij het coronavirus horen en thuisblijven of werken zijn vastgelegd.	Afspraken zijn onder andere nodig over: <ul style="list-style-type: none"> • Als je klachten hebt die horen bij het coronavirus kun je dan werken? • Zijn er voor vakmensen betrokken bij vitale processen afwijkende regels nodig over thuisblijven en werken? • Als de mensen waar je mee samenwoont dit soort klachten hebben, kun je dan werken? • Hoe ga je om met extra kwetsbare medewerkers (risicogroepen)? Hiervoor wordt de bedrijfsarts ingeschakeld. • Waar kun je naar toe met vragen over gezondheidsklachten en wel of niet werken? • Wanneer ga je bij klachten die horen bij het coronavirus in quarantaine? Deze afspraken kan je vastleggen in het verzuimbeleid. Let op dat gezondheidsklachten medische gegevens zijn en niet door werkgever verwerkt mogen worden. Hierbij is hulp van de bedrijfsarts/arbodienst vereist. Informatie over gezondheidsklachten die bij het coronavirus horen vind je hier .
3	Thuiswerken is voorgeschreven of wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.	Thuiswerken, als functies dat toelaten, beperkt het risico van besmetting van zowel de medewerkers als de collega's. Thuiswerken betekent ook dat er faciliteiten zijn om dit op een goede en gezonde manier te doen: <ul style="list-style-type: none"> • Ergonomische hulpmiddelen zijn beschikbaar voor een goede thuiswerkplek. • Voorlichting over een goede inrichting en werkhouding thuis. • Aandacht voor hoe men vanuit huis op een goede manier kan samenwerken en binding houdt met collega's en de organisatie. • Duidelijkheid over werktijden, beschikbaarheid en vergoedingen.

#	Vraag	Toelichting
4	Er zijn afspraken gemaakt over woon-werkverkeer en zakelijke reizen.	<p>Reizen van en naar het werk vormt een potentieel besmettingsrisico. Is het verantwoord en toegestaan om met het openbaar vervoer te reizen of om samen te reizen? Dat geldt ook voor zakelijke reizen indien men samen reist. Komen ze daar in risicogebieden (denk aan grensverkeer)?</p> <p>Het bedrijf zal zelf de risicoafweging moeten maken wat verantwoord is. Het overheidsbeleid is bepalend welke vormen zijn toegestaan. Zie in de toelichting onder vervoer. Voor grensverkeer zal men zich moeten informeren over de regels (verkeer, tanken, winkels e.d.) in het buurland.</p>
5	Het werk is zo georganiseerd dat 1,5 meter afstand houden mogelijk is.	<p>Het gaat er om het risico op overdracht zo klein mogelijk te maken door op afstand houden en zo nodig fysiek afschermen van medewerkers. Denk daarbij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tussen werkplekken minimaal 1,5 meter ruimte (ook in overlegruimtes/ pauzeruimtes/ wachtruimtes). • Loop- en transportroutes zo aanleggen dat zo min mogelijk 'gekruist' wordt met andere personen (bijvoorbeeld éénrichting). <p>Bezoek van klanten, leveranciers en zakelijke reizen worden in de volgende vragen uitgewerkt.</p> <p>Meer informatie vind je in de: Checklist dagindeling vakman – werken op de bouwplaats Checklist dagindeling – werken op kantoor</p>
6	Het werk is veilig georganiseerd ook waar de 1,5 meter afstand niet haalbaar is.	<p>Indien werkzaamheden aantoonbaar niet georganiseerd kunnen worden met 1,5 meter afstand en het werk is niet uit te stellen, dan zijn extra maatregelen nodig. De basisregels hiervoor zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers zijn klachtenvrij; • Doe dit werk zo kort mogelijk, met dezelfde collega('s); • Gebruik zoveel mogelijk je eigen gereedschap; • Raak je gezicht tijdens het werk zo min mogelijk aan; • Was na afloop je handen. <p>Meer informatie vind je in de Checklist dagindeling vakman – werken op de bouwplaats.</p>

#	Vraag	Toelichting
7	Er zijn afspraken gemaakt over het contact met derden (bezoekers, klanten, leveranciers, transportfirma's, inhuurkrachten).	<p>Bekijk welke externe contacten wel en niet wenselijk zijn. Voor bezoekers bekijk hoe het contact beperkt gehouden kan worden. Voor bezoek aan klanten: zorg dat dit met de juiste voorzorgsmaatregelen gedaan wordt. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraag aan te bezoeken relaties of en onder welke voorwaarden bezoeken mogelijk is. • Middelen beschikbaar hebben om op verantwoorde wijze bezoek aan derden te doen. • Bezoek weren als dat kan. • Bezoekersbeweging binnen het bedrijf beperken tot strikt noodzakelijke. • Contacten met bezoekers in afgezonderde locatie doen. <p>Meer informatie vind je in de Checklist dagindeling vakman – werken op de bouwplaats.</p>
8	Er zijn afspraken gemaakt over het werk bij particulieren.	<p>Voor het werken bij particulieren zijn gedragsregels opgesteld. De basisregels zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vooraf worden afspraken gemaakt met klanten; • De basis hygiëneregels worden in acht genomen; • Er zijn afwijkende regels voor huisbewoners met klachten, bewezen corona of die behoren tot een kwetsbare groep. <p>Meer informatie vind je in de Checklist dagindeling vakman – werken bij particulieren.</p>
9	Er zijn werkafspraken gemaakt voor veilig werken in een omgeving met coronapatiënten (ziekenhuis, zorginstelling).	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn afspraken gemaakt voor veilig en gezond werken met de zorginstelling. • De voorgeschreven PBM's uit het beleid van de zorginstelling zijn beschikbaar. • Werknemers hebben instructies gekregen en weten hoe ze om moeten gaan met de PBM's en extra hygiëne. •
10	Het gebouwbeheer is op orde bij opstart na een periode van lage bezettingsgraad of leegstand.	<p>Stel vast als na een lange periode van een lage bezetting of leegstand weer wordt opgestart, dat alle aspecten van het gebouwbeheer weer op niveau zijn. Denk aan: water (doorspoelen leidingen), luchtbehandeling, verwarming, schoonmaak, afvalverwijdering, verlichting e.d.)</p>
11	Er is aandacht voor de psychosociale aspecten van de 1,5-meter-economie.	<p>Er is aandacht aan de gevolgen van de 1,5-meter-economie op de psychosociale belasting van medewerkers. Dat betekent dat er in ieder geval aandacht is voor de volgende punten:</p>

#	Vraag	Toelichting
		<ul style="list-style-type: none"> • Veranderende werkprocessen door de coronapandemie kan ertoe leiden dat medewerkers meer ondersteuning nodig hebben (feedback, instructie). • Thuiswerk: balans werk-privé, collegiaal contact en contact leidinggevende-medewerker zijn anders dan als je in het bedrijf werkt. • De binding met de collega's en de organisatie verandert: de omgang met collega's en derden is anders, het gevoel van 'weekenddienst' of vaker alleen werken. • Een deel van de mensen ervaart de pandemie als angstig en dit nemen ze mee naar het werk. • Het vraagt van leidinggevende een andere stijl van communiceren.
12	De corona-afspraken zijn vertaald in werkafspraken en die worden nageleefd.	Alle coronamaatregelen en -procedures zijn vertaald in werkafspraken per functie, team of locatie, zodat elke medewerker weet wat hij/zij moet doen. En collega's en leidinggevende spreken elkaar daar op aan.
13	Gebouw en werkplekken worden voldoende schoongehouden om besmettingsrisico's te verkleinen.	<ul style="list-style-type: none"> • Dagelijks schoonmaken van oppervlakken waar mensen aan werken, bij intensief contact van meerdere personen op een dag: vaker schoonmaken. • Geen gebruikmaken van elkaars gereedschappen, vervoersmiddelen, mobiel, enz. tenzij deze vooraf zijn gereinigd. • Voor handdesinfectie is water en zeep voldoende. Voor reiniging volstaat een ontvettend schoonmaakmiddel. Gebruik van desinfectiemiddelen moet ook in het gevaarlijke stoffenregister worden opgenomen.
14	De BHV-organisatie is afgestemd op het corona besmettingsrisico.	<p>In de organisatie van de BHV-organisatie zijn de volgende punten op orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bezetting van de BHV-organisatie is op orde. Dat wil zeggen dat de aanwezigheid van BHV-ers gewaarborgd is als een deel van de medewerkers niet op de werkplek aanwezig is. • Ten aanzien van reanimatie wordt het advies in verband met het coronavirus gevolgd van de Nederlandse Reanimatie Raad. • Bij ontruiming en bij terugkeer blijft, zoveel als kan, de 1,5 meter afstand van elkaar gehandhaafd. • Op de verzamelplaats wordt 1,5 meter van elkaar gehandhaafd in alle richtingen (9m2 p.p.). • Indien dit niet mogelijk is, dan gebruiken de aanwezigen bij voorkeur geschikte mondkapjes. • BHV en personeel zijn op de hoogte van nieuwe procedures. • Opgehangen instructies, verspreid in het pand en op de verzamelplaats, worden aangepast. • Het ontruimingsplan wordt, indien nodig, op maat aangepast op de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> – ontruimingswijze; plaats en grootte van de verzamelplaats;

#	Vraag	Toelichting
		<ul style="list-style-type: none"> – gefaseerde terugkeer na een ontruiming. • Nieuwe procedures worden geoefend door opdrachten, table-top instructie enz. Dit kan deels op afstand door online vergaderplatforms.
15	Periodiek wordt gekeken wat de stand van zaken is en waar bijstelling nodig is.	Neem periodiek actie om te controleren of alle maatregelen nog werken. Na wijzigingen in het overheidsbeleid is het nodig om te kijken of dit gevolgen heeft voor het coronabeleid van de organisatie.